

2018-09-11

VLL 920-2018

2018-04-12

REV 18:3-2917

Landstingets revisorer

Landstingsrevisionen

Ink 2018 -09- 13

Dnr REV 18:4 - 2017

Granskning år 2017 av nämnden för funktionshinder och habilitering

Landstingets revisorer har den 12 april 2018 överlämnat missiv och granskningsrapport "Granskning år 2017 av nämnden för funktionshinder och habilitering", rapport nr 08/2017.

Revisionens bedömning är att nämnden inte hade en tillräcklig måluppfyllelse för år 2017 i förhållande till fullmäktiges mål och uppdrag.

Nämnden redovisade ett underskott i förhållande till budget med 6,2 miljoner kronor, vilket motsvarade en avvikelse med 6,7 procent. Vidare anser revisorerna att nämnden inte hade en tillfredsställande redovisning av sina mål. Flera av nämndens mål hade inte kunnat mätas, ett mål var inte redovisat och ett par mål var ottydligt formulerade eller redovisade. Revisorerna påpekar dock att det är positivt att nämnden hade utvecklat kvaliteten i arbetet med den interna kontrollen.

Nämnden för funktionshinder och habilitering har tagit del av revisionens granskningsrapport. Nämnden yttrar sig nedan över rapportens rekommendationer.

Fortsätt arbetet med att utveckla styrning och uppföljning med hjälp av mätbara mål

Nämnden angav 20 målvärden i sin verksamhetsplan. Av dessa 20 målvärden var enbart 16 stycken möjliga att följa upp under 2017. Av dessa 16 uppfylldes åtta målvärden helt, fem delvis och tre målvärden har inte kunnat uppfyllas. Trots att alla mål ej var uppföljningsbara ansåg nämnden att måluppfyllelsen var generellt god inom alla fyra målområdena; bättre och jämlik hälsa, god och jämlik vård, aktiv och innovativ samarbetspartner och attraktiv arbetsgivare. Brukare var nöjda och kände sig delaktiga, E-hälsoutveckling fortskred och arbete för minskad sjukskrivning och hälsofrämjande arbetsplatser hade intensifierats.

Ett ökat habiliteringsbehov, generationsväxling, hög sjukfrånvaro (främst långtidssjukfrånvaro), byggnadsrelaterad ohälsa, försenad flytt av hjälpmedelsbutik och svårrekryterade kompetenser bidrog till att ekonomiskt mål liksom vissa tillgänglighetsmål inte uppfylldes. I den för nämnden negativa budgetavvikelsen 2017 ingick också en sedan tidigare felaktig budgetreducering på tre miljoner kronor, vilket är korrigerat i budget för 2018.

Nämnden för funktionshinder och habilitering hade 2017 fyra mål som inte var mätbara utifrån angiven mätmetod eller frekvens, dessutom saknades konsuppladad statistik. Svårigheter fanns att med acceptabel arbetsinsats och tidsåtgång få tillgång till alla rapporter och uppföljningsdata som önskades. Bland annat konstaterades att nämndens verksamheter inte har tillgång till samma uppföljningsrapporter som andra nämnders verksamheter och också att landstingets administrativa system inte medger möjlighet till uppföljning med genusperspektiv av alla uppsatta mål.

Nämnden har senaste åren kontinuerligt arbetat med förbättringar avseende styrning, analys och uppföljning av nämndens verksamheter med hjälp av mätbara mål.

Nämndens egen bedömning är att kvaliteten har förbättrats liksom att förbättringsarbete ska fortsätta. Inför 2018 har nämnden försökt se till att de mål som angivits är specifika, realistiska, mätbara och möjliga att följa upp. Plan finns, och arbete är påbörjat, för att åtgärda tillgång till data och förbättrade uppföljningsrapporter under 2018.

Fortsätt det påbörjade arbetet med att utveckla den interna kontrollen

Se yttrande till revision, VLL 930-2018

Säkerställ en tillräckligt väl utvecklad ärendeberedning

Det är viktigt att det finns ett tydligt system på tjänstemannanivå som säkerställer att sakinnehåll i ärenden som går för beslut till nämnderna är tillräckligt beredda och kontrollerade inför den politiska behandlingen. Rutinerna sågs över under våren 2017 och ett gemensamt dokument har tagits fram för landstingsstyrelse, hälso- och sjukvårdsnämnd, nämnd för funktionshinder och habilitering, nämnderna för folkhälsa och primärvård samt samverkansnämnden. Vidare har ett antal förtydligande gjorts kring roller och ansvarsfördelning. Vid nämndens sammanträde 2017-04-05, § 22, fastställdes denna ansvars- och rollfördelning i ärendeprocessen.

Ärendeberegningsprocessen består av en kedja av aktiviteter där flera personer medverkar. Det som specifikt behöver förbättras avseende denna nämnd är efterlevande av att angivna stoppdatum hålls.

Säkerställ att nämnden har en dokumenterad rutin för att anmäla delegationsbeslut

Nämnden för funktionshinder och habilitering har rutin för att anmäla delegationsbeslut men rutinen är inte dokumenterad, vilket nämnden kommer att åtgärda under 2018.

Utred om delegationsordningen behöver uppdateras med anledning av tillsättandet av en biträdande hälso- och sjukvårdsdirektör

Ansvarsfördelningen för nämnden för funktionshinder och habilitering regleras i reglemente, delegationsordning och vidaredelegationsordning. Behov av eventuell uppdatering av delegationsordning har utretts med anledning av tillsättandet av en biträdande hälso- och sjukvårdsdirektör.

Den senaste uppdateringen av nämndens delegationsordning var vid nämndens möte 2017-04-05.

Ytterligare korrigerig av nämndens reglemente samt landstingsdirektörens vidaredelegation kommer göras under hösten 2018.

Säkerställ att nämnden tydliggör rollfördelningen mellan landstingsdirektör och biträdande hälso- och sjukvårdsdirektör

Nämnden bedömer att rollfördelning mellan landstingsdirektör och biträdande hälso- och sjukvårdsdirektör är tillräckligt tydlig för att nämnden ska kunna fullgöra sitt ansvar och åtagande.

Säkerställ att det för nämndens verksamhetsområde införs ett ledningssystem

Nämndens verksamheter är enligt landstingets definition inget eget verksamhetsområde. De verksamheter som nämnden för funktionshinder och habilitering ansvarar för tillhör verksamhetsområde sjukhusvård (VO sjukhusvård), liksom hälso- och sjukvårdsnämndens verksamheter.

För VO sjukhusvård har ett ledningssystem införts under 2017 med övergripande styrande dokument. Dessa dokument gäller således också för nämnden för funktionshinder och habiliterings verksamheter där så är relevant.

Ledningssystemet i Västerbottens läns landsting är uppbyggt för att uppfylla relevanta ISO-standarder och innehåller dels övergripande styrande dokument, dels verksamhetsspecifika styrande dokument för enskilda verksamheter. Ledningssystemet är ett levande system där styrande dokument löpande tillkommer, uppdateras och avvecklas. Ledningssystemet blir därför i den bemärkelsen aldrig "färdigt", utan en fortlöpande bedömning får göras om nödvändiga dokument för landstingets ledning och styrning finns i ledningssystemet.

Vissa redovisande ledningsdokument som t.ex. verksamhetsplaner, arbetsmiljöplaner, internkontrollplaner hanteras inom landstinget i särskilt avsedda system och finns ännu ej i ledningssystemet. Att dubbelredovisa dessa i ledningssystemet innebär ett ökat administrativt arbete vilket inte bedömts ge mervärde för ledning, styrning eller verksamheternas resultat.

Däremot anser nämnden att det är viktigt att det finns styrande dokument i ledningssystemet som anger vilka redovisande dokument som finns och hur dessa hanteras. I ledningssystemet finns redan i dag styrande dokumenthanteringsplaner som till viss del anger hur redovisande dokument hanteras och dessa kommer att kompletteras med de uppgifter som saknas.

Utred frågan om risker i förhållande till lagen om offentlig upphandling förknippade med landstingets försäljning av hjälpmedel till länets kommuner

Landstinget har sedan många år samverkansavtal med samtliga kommuner i länet. Det innebär att Hjälpmedel Västerbotten står för inköp, lagerhållning, rådgivning, distribution, reparation, rekonditionering av en stor del av de hjälpmedel som kommun och landsting behöver. Västerbottens läns landsting följer det system som är rådande i större delen i vårt land. Kommunerna i Västerbotten har alla liknande helhetslösning. Nämnden gör bedömningen att frågan inte behöver utredas inom Västerbottens läns landsting angående risk i förhållande till lagen om offentlig upphandling.

VÄSTERBOTTENS LÄNS LANDSTING
Nämnden för funktionshinder och habilitering

Kenneth Andersson
Ordförande

Annika Nordin-Johansson
Biträdande hälso- och sjukvårdsdirektör